

TRONG NHÒ - ĐỤC...DẠ PHÂN VÂN

Đã hay phận đá mồ hôi rịn

Mới rõ trần gian nước mắt đây (Việt Trang)

Trời chưa sáng nhưng mẹ Thi thức dậy từ lâu. Mùa đông rét và lạnh, mẹ Thi xuyết xoa nhen bếp lửa; mẹ hơ tay cho ấm, thùng thỉnh đặt ấm nước pha trà cho ôn trụ trì, vo gạo nấu cơm sáng để các chú dần bụng đi học.

Chùa Bảo Ân nép sau lũy tre xanh của con đường kiệt dẫn vào xóm, cạnh dòng sông An Cựu. Chùa nhỏ nhưng kang trang, chánh điện nằm giữa chiếc sân rộng; dãy nhà tri khách đối diện với nơi ở của sư trụ trì, hai thầy lớn và năm chú đệ tử đang tuổi đi học. Khu nhà bếp chếch phía sau.

Năm cơn lụt lịch sử xảy ra, gia đình mẹ Thi ở ven sông, nửa đêm nước ầm ầm chảy về cuốn trôi cả căn nhà, mọi người không kịp cất tiếng kêu cứu. Khi tỉnh lại, mẹ thấy mình nằm trong nhà của người lạ, họ vớt mẹ từ bên nước. Mẹ bị dòng nước cuốn và vương lại đó. Mẹ thảng thốt:

-Chồng tui đâu! Con tui đâu?

Mẹ mất một thời gian dài đi dọc bờ sông tìm xác chồng con trong vô vọng. Từ đó mẹ Thi hơn tung tởng, chiều chiều mẹ ra bờ sông đứng ngóng mông lung. Cha mẹ kêu mẹ về làng nhưng không được. Nghe lời khuyên, mẹ đến chùa Bảo Ân nghe kinh và cầu siêu cho chồng con. Ngôi chùa có duyên với gia đình mẹ bởi ngày xưa, ông nội của mẹ có công xây dựng lại chùa cũng tan hoang sau một trận bão.

Mẹ tha thân trong sân, rảnh rang làm công quả, cuối cùng ở hẳn trong bếp thành người nấu cơm. Ôn trụ trì sửa thêm căn phòng nhỏ cạnh đó. Mẹ Thi vô chùa khi mái tóc còn xanh nay bạc quá nửa.

Mẹ nghe kinh kệ, nghe giảng Phật pháp nên bớt thương nhớ để chồng con siêu thoát. Mẹ không ầm ức chuyện *Ngày xưa nghe đồn, họ nhà mẹ có huông: con trai sống không qua tuổi 40, nhiều nhà mất cả một chi họ tộc. Ông nội đi làm ăn xa, học được nghề địa lý; nội dòi ngôi nhà thờ họ từ dưới trũng lên cao. Từ đó đàn ông có tuổi thọ lên tới 70,80 tuổi nhưng khổ thay con gái lấy chồng cực trần sanh : người chịu cảnh tình duyên trắc trở, kẻ bị chồng đánh đập..*

Mụ nghĩ : *nội cũng làm hết mọi chuyện rồi, chẳng qua mình tu chưa tới thôi.*
Đợi các chú thỉnh Đại hồng chung, mụ Thi gọi o Trúc dậy học bài.

Mẹ của o Trúc và mụ Thi là chị em. O Trúc học xong Tiểu học ở làng, thi đậu vào trường chuyên của tỉnh, o xin vô chùa với mụ Thi để tiện đến trường.

O Trúc ham học và thông minh. O đọc qua là hiểu lại nhớ dai nên năm nào o cũng lãnh thưởng nhất lớp. Ngoài việc học, o phụ chuyện cơm nước, quét nhà, lau chánh điện, sắp lễ chưng bông vào ngày rằm, mồng một. Tối tối, o lấy sách Phật đọc cho mụ Thi nghe, nhờ vậy o hiểu nhiều về Tứ Diệu Đế, Luật nhân quả, lý vô thường... Các thầy dạy ngòi thiền nên khuôn mặt o trở nên thanh thoát. Ôn trụ trì khen:

-Con giỏi hỉ. Phải chi là nam, ôn cho xuất gia ở chùa mình rồi.

Bảy năm trung học trôi qua nhanh, o Trúc học đại học Y khoa ngành đông y. Còn hai năm nữa o ra trường thì mụ Thi trở bệnh:

-Dì muốn về làng để có người chăm sóc, và chết được chôn gần ôn mê. Bảy lâu ni con đi học và chăm sóc dì nên cực. Con xin ôn ra khỏi chùa, thuê nhà ở.

Hai năm sau, mụ Thi khỏe lại cùng cha mẹ o Trúc vô trường nhìn o mặc áo thụng lên sân khấu lãnh bằng. O Trúc may mắn xin việc trong một phòng khám ở tỉnh.

Tuy không còn sống trong chùa nhưng o Trúc vẫn luôn tu tập vững chãi, thiền định mỗi sáng và chánh niệm trong công việc nên người ta khen o mát tay. O cùng nhóm bạn làm từ thiện, khám bệnh ở những vùng xa; khi có thời gian rảnh về thăm nhà, o châm cứu, bốc thuốc cho người trong làng.

Phòng khám nơi o làm được công ty điện tử nhận trang bị giàn máy vi tính mới.

-Tôi cài đặt xong rồi. Cô thử xem. Nếu có gì khó khăn cứ hỏi.

-Dạ. Tui cảm ơn

Chú Mạnh, người kỹ thuật viên có đôi mắt đẹp, giọng Bắc ngọt ngào khiến o Trúc nhớ đến nhà thơ Quang Dũng

Đôi mắt người Sơn Tây

U uẩn chiều lưu lạc

Buồn viễn xứ khôn khuây

Cho nhẹ lòng nhớ thương

Chú Mạnh lưu lạc thiệt. Gia đình làm ruộng mãi tận Vĩnh Phú, chú theo bà con vào miền trung, chịu khó học hành, kiếm được nghề nuôi thân.

Có lẽ do nhân duyên từ nhiều đời trước nên o Trúc thích chú Mạnh ngay từ cái nhìn đầu tiên và chú Mạnh cũng yêu nét đẹp thuần hậu, thanh thoát, không vương bận chuyện đời của o Trúc. Chú còn mến tính tình hiền lành, chân chất, nói năng nhỏ nhẹ của o. Chú đưa đón o đi làm, chăm sóc khi o trực đêm.

Quen nhau chừng một năm, chú chở o đến xem căn nhà rộng đủ cho một gia đình nhỏ mà người ta bán vội để trả nợ:

-Mình chung nhau mua để cuối năm làm đám cưới nghe Trúc.

O Trúc xem đó như lời cầu hôn, o mượn thêm của gia đình phụ vào. Đám cưới tổ chức đơn giản bởi nhà trai chỉ có mẹ và chị. Tiệc tan, o Trúc về thăm nhà chồng. Quê chú Mạnh ở gần núi, có ao cá, chiếc vườn nhỏ vây kín nuôi ít gà vịt. Cảnh vật y như làng của o Trúc.

Chú Mạnh giỏi giang việc nhà, o Trúc đi làm về đã thấy cơm nước đã sẵn. Hai vợ chồng ăn xong dắt nhau đi dạo phố phường. Nửa năm sau o Trúc mang thai bé Cà Rốt; được hai năm o gửi bé về làng nhờ mẹ Chân, mẹ o, nuôi để sinh bé Khoai. Tuy có vất vả nhưng o Trúc an tâm vì các con dễ nuôi, công việc làm ăn trôi chảy. Ngoài giờ ở bệnh viện, o được những phòng khám tư nhờ làm thêm.

Qua thời nôi của Khoai, o Trúc định đón Cà Rốt lên rồi gửi cả hai anh em đi nhà trẻ:

-Mai vợ về làng đón Rốt lên nghe.

-Để từ từ vài hôm cũng được.

Chú Mạnh trầm ngâm đi tới, đi lui trong nhà. Hồi lâu, chú nhìn vợ nói nhỏ :

-Chồng có chuyện này nói với vợ. Chồng sai rồi. Vợ tha thứ cho chồng nghe.

O Trúc ngược lên. Chú Mạnh lúng túng :

-Chồng lỗ thua bài nên nợ nhiều.

-Ừa! Chồng có đi mô mà đánh bài được.

Chú Mạnh cúi đầu :

-Chồng đánh trên mạng.

-Nợ thì từ từ mình trả. Miễn sao chồng đừng đánh bài nữa.

-Chồng hứa bỏ, chồng không dám nữa. Có điều...nợ nhiều lắm. Chắc phải bán nhà trả nợ. Nếu không họ tới xiết nhà

O Trúc thất kinh như người rớt từ trên trời xuống. O không ngờ sự thể như vậy. Thấy chồng ủ rũ lo âu, o nghĩ cảnh người xăm trở, hò hét đòi chém người chửi bới trên ti vi, o sợ :

- Sự thể này đành vậy. Tiền mua nhà phần nhiều của chồng nên tùy chồng

Nửa tháng sau, nhà bán xong, đồ đạc không nhiều, chú Mạnh thuê nhà trọ ở gần phòng khám để o Trúc đi làm. O lại nhờ mẹ Chân nuôi Cà Rốt thêm một thời gian.

-Ê ! Trúc.

O Trúc giật mình dừng xe. Bên kia đường, o Bạch, bạn thân từ thuở trung học, cười giơ tay vẫy. Hai o ghé vô quán nước bên đường :

-Tau học luật xong, làm ở Sai Gòn một thời gian. Giờ tau về đây mở văn phòng luật sư và công chứng. Tau tới nhà mi nhưng họ nói mi bán nhà rồi. Mi đổi nhà hả.

-Tau bán nhà trả nợ.

O Trúc kể hết mọi chuyện với bạn. O Bạch im lặng nghe, hồi lâu than :

-Trúc ơi là Trúc ! Mi ở trong chùa lâu rứa sao mi không đi tu luôn đi ! Mi khổ tới nơi rồi ! Mi hiền quá, chồng đánh bài bán tới nhà mà mi cũng chịu là răng.

- Ảnh nói có tay đồ bát, lúc trước ảnh thắng nên mua nhà, giờ thua thì bán nhà. Ảnh sợ rồi, ảnh hứa không cá độ nữa. Tau thấy ảnh thành tâm lắm.

-Tiền cò bạc chỉ có xây mộ vì nạy bia lên bán không ai mua, chứ cái ngữ đó trước sau trong nhà có chi nó bán sạch. Mi lấy làm người rồi. Mi bỏ của chạy lấy người đi.

O Trúc cuống quýt :

-Mi nói chi mà ghê rứa. Anh Mạnh hứa bỏ rồi mà. Tau nguyện Phật gia hộ độ trì cho anh tu tỉnh. Tau còn 2 đứa con sao bỏ được.

O Bạch nhìn bạn xót lòng :

-Chừ chưa biết chuyện chi nhưng mi làm ra đồng mô thì dấu kỹ đồng này. Hấn có tra hỏi, mi cũng không đưa. Chừng vài tháng, mi sẽ thấy rõ bộ mặt của hấn thôi.

O Trúc cùng Khoai đi ngủ sớm. Nửa đêm tỉnh giấc, o thấy chú Mạnh vẫn còn ngồi bên máy vi tính, màn ảnh là những dãy số chạy ngang với hình trái banh. Té ra chú Mạnh lừa o, chú vẫn còn chơi cá độ. Vài tháng sau, chú Mạnh thủ thi:

- Hôm trước bán nhà, vợ còn giữ 300 triệu. Vợ chuyển cho chồng 50 triệu.

-Vợ trả hết cho chị Mão rồi. Chị cho mình mua nhà để ở. Chừ nhà bán vợ phải trả lại tiền cho chị.

-Vợ mượn lại giùm chồng với.

-Chồng cần tiền làm chi.

-Chồng muốn mượn để hùn với anh em mở tiệm. Cuối tuần chồng lấy nghe.

Hôm sau, o Trúc xin nghỉ một ngày, o chạy xe về chùa Bảo Ân. Lễ Phật xong, o ngồi cạnh cột tường trước mặt tượng Quán Thế Âm. O nhắm mắt tĩnh tâm : mọi chuyện dần sáng rõ như bức tranh, vẽ lại những gì o Bạch nói :

..... Mọi việc trong nhà: cơm nước, sữa, áo quần của chồng con, mi lo hết. Phần tiền hấn kiếm được, hấn phải lo sắm sửa đồ đạc, nhưng tau chộ hấn ngồi dưới đất ăn cơm, nhà mi chỉ có xác nhà, không được cái bàn ăn cơm. Té ra hấn để tiền đánh bài. Có phải lâu lâu, hấn nói ngon nói ngọt biểu mi đưa thêm tiền phải không...

Chiều thứ 7, chú Mạnh hoạch họa :

-Sao vợ chưa chuyển tiền cho chồng

-Vợ đâu biết mượn ai. Chị Mão mở thêm nhà xay cà phê nên không mượn được.

Chú Mạnh ngạc nhiên vì o Trúc từ trước đến giờ răm rắp làm theo lời chú:

-Vợ mà không lo, không coi trọng công việc của chồng.

Chú Mạnh bắt đầu đá thúng đựng nia, hần học kiếm chuyện với o, chú nạt cu Khoai khiến thằng bé khóc thét. O Trúc khiếp sợ nhìn đôi mắt đẹp của chú Mạnh giờ sâu hun hút rồi bời.

O Trúc đi làm về, cửa nhà lạnh tanh vắng bóng chồng con. Chú Mạnh đề tờ giấy trên bàn :

-Chồng dẫn con đi kiếm tiền. Khi nào có thì về.

O Trúc lục đáy tủ: chiếc hộp nữ trang đựng nhẫn cưới, vòng vàng biến mất. O nhớ con, nhắn tin:

-Chồng lấy vàng đi làm ăn, vợ không nói nữa. Chồng đem con về cho vợ.

Chú Mạnh đưa Khoai về :

-Không thương nhau nữa thì mình chia tay.

Chú đặt trước mặt vợ tờ giấy ly hôn. Chú quay đi với nụ cười nhẹ bởi chú biết o Trúc không thể nào rời xa chú: chú là tình yêu đầu đời và duy nhất của o.

O Trúc tìm o Bạch kể hết sự tình:

-Hắn dọa mi đó. Trước tê, hể hần mở miệng là mi đưa tiền, nay khó khăn là hần hăm dọa. Hần không bỏ đánh bài mô. Mai một, tụi xã hội đen tìm đến nhà đòi nợ thì mi chết. Tụi hần lùng tới nhà cha mẹ mi ở ngoài làng luôn chứ không giỡn mô. Mi không ăn đời ở kiếp với hần được. Mi có đau lòng, tau cũng nói: li dị thì mi nuôi 1 đứa, hần một đứa. Mi muốn cả 2 đứa con thì mi phải nuôi luôn hần. Mi nghĩ kỹ đi.

-Chắc kiếp trước tau mắc nợ anh, kiếp này tau phải trả

-Mi cứ nói giọng đó, Mi trả nợ hấn bằng cách mi làm từ thiện, nuôi con tốt, báo hiếu cha mẹ. Chứ đưa tiền hấn đi đánh bài thì mi chỉ tạo thêm nghiệp.

Mấy hôm nay, nhiều số điện thoại lạ gọi tin nhắn đòi tiền, o Trúc sợ nên về làng thăm Cà Rốt và gọi Khoai lại. Trở về nhà, o thu xếp quần áo, tìm chỗ trọ khác trốn mặt chồng. Không thấy vợ, chú Mạnh nhắn:

-Chồng về làng, đón Khoai rồi đi thẳng về quê gọi nội. Vợ nạp đơn ly hôn thì khỏi thấy mặt con.

Nước mắt o Trúc chảy dài, tiếng o Bạch thoảng bên tai: *Mi còn ở với hấn là còn khổ, hấn bòn mi đến chết thì thôi. Mi làm ra đồng mô, tại con nợ xiết đồng nó vì mi là vợ hợp pháp. Mà đàng nào thì mi cũng chỉ giữ được một đứa con thôi...Mi gọi đơn đi...*

Sai Gòn 5.11.2020

Phạm Mai Hương